

*Znanstveno vijeće za zaštitu prirode
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo*

Broj: 10-169/5-2022

5. rujna 2022.

Poštovane, poštovani,

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode i
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

organiziraju i pozivaju Vas na predavanje

Utjecaj klimatskih promjena na šume – stanje i perspektive

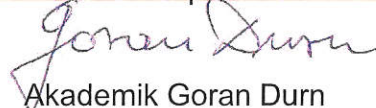
koje će se održati u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
u srijedu, 14. rujna 2022. s početkom u 12 sati.

Predavanje će održati izv. prof. dr. sc. **Stjepan Mikac** sa Zavoda za ekologiju i uzgajanje šuma Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu.

Moderator predavanja je tajnik Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode akademik **Igor Anić**. Sažetak predavanja i životopis autora šaljemo u prilogu.

S poštovanjem,

Predsjednik Znanstvenog vijeća
za zaštitu prirode

Akademik Goran Durn

Zamjenik predsjednika Znanstvenog vijeća
za poljoprivredu i šumarstvo

Akademik Franjo Tomić

SAŽETAK PREDAVANJA

Od razdoblja prve industrijske revolucije bilježi se značajan porast prosječne temperature na svjetskoj razini. Od 20 najtoplijih godina 19 ih je zabilježeno nakon 2000. godine. Desetljeće 2010. – 2019. najtoplije je zabilježeno razdoblje.

Najnovije promjene klime jedan su od najvažnijih pritisaka na održivo upravljanje šumskim ekosustavima. Prirodne nepogode i odumiranje šuma kao posljedice klimatskih promjena zabilježeni su u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj. Samo u posljednjih desetak godina broj odumrlih stabla premašio je cjelokupno odumiranje u proteklom stoljeću. Osim toga, prirast šuma se značajno smanjuje iz godine u godinu, posebice u jugoistočnoj Europi, a ravnoteža šumskih ekosustava sve se više narušava.

Zbog povišene koncentracije CO₂ u odnosu na predindustrijsko razdoblje šume rastu brže, ali istodobno umiru sve mlađe. Ponor ugljika u šumskim ekosustavima također je smanjen jer visoka temperatura zraka izvan vegetacijskog razdoblja povećava mikrobiološku aktivnost u tlu djelovanjem koje se oslobađaju velike količine CO₂. Sve to, uz veliki antropogeni pritisak, narušava brojne usluge koje šumski ekosustavi pružaju društvu.

Velike nade u borbi protiv klimatskih promjena polaže se na šume i šumarstvo. EU želi iskoristiti moć šuma za upijanjem CO₂ i tako pridonijeti borbi protiv klimatskih promjena. Cilj je povećati ponor ugljika u EU kako bi se postiglo veće smanjenje emisija od ciljanih 55 % do 2030. godine. Pitanje je koliko su šume sposobne biti prva linija obrane u doba sve izraženijih ekstremnih temperatura, suše i brojnih nepogoda.

ŽIVOTOPIS

Dr. sc. Stjepan Mikac, izv. prof., rođen je 25. kolovoza 1980. u Vinkovcima gdje je završio osnovnu i srednju školu. Na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 2003. godine. Od svibnja 2004. godine zaposlen je u Zavodu za ekologiju i uzgajanje šuma. U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora izabran je 2020. godine. Njegova bibliografija sadrži 60 objava od čega je 35 izvornih znanstvenih radova indeksiranih u WoSCC, 1 priručnik, 2 znanstvene knjige, 4 poglavlja u znanstvenim knjigama, 15 radova u recenziranim zbornicima znanstvenih skupova i 15 sažetaka u zbornicima znanstvenih skupova. Sudjelovao je na 22 međunarodna, 5 nacionalnih znanstvenih skupova i 24 nacionalna stručna skupa. Godine 2018. osnovao je Laboratorij za dendroekologiju u kojem se istražuje utjecaj klime i klimatskih promjena na rast i razvoj šumskih ekosustava. Član je radnih skupina za prilagodbu klimatskim promjenama pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja RH i National Reference Group for Food Safety, Sustainable Agriculture and Forestry, Sea Research, Maritime and Inland Water and Bio-Economy (SC2 for HORIZON 2020) pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH. Prodekan je za znanstveno-istraživački rad na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Njegov znanstveni i stručni interes usmjeren je na istraživanje utjecaja klimatskih promjena na rast i razvoj šuma te na održivo gospodarenje šumskim ekosustavima s ciljevima održanja stabilnosti, produktivnosti i biološke raznolikosti šuma.

Voditelj je nekoliko znanstvenoistraživačkih projekata:

- Mjere prilagodbe klimatskim promjenama za održivo upravljanje prirodnim resursima (MEMORIE), EU projekt
- Research of Mountain Temperate Primary Forests (REMOTE, voditelj za RH), EU projekt
- Establishing long term monitoring of old-growth forest in Croatia (CroFEM), projekt HRZZ
- Razvoj modela adaptivnog gospodarenja šumama – mjere prilagodbe na klimatske promjene, projekt za Hrvatske šume d. o. o.